

Sagsnr.:
2019 - 3419

Til Sundhedsstyrelsen

Dato:
10. april 2019

Socialstyrelsen har udarbejdet høringssvar vedrørende 'Anbefalinger for tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade'.

Socialstyrelsen har været repræsenteret i arbejdsgruppen og har på den baggrund løbende haft mulighed for at kommentere på og bidrage til udkastet.

Socialstyrelsen ser positivt på, at der foreligger en samlet beskrivelse af tværsektorielle forløb for voksne med erhvervet hjerneskade, som kan bidrage til ensartet høj kvalitet og sammenhæng i den samlede genoptrænings- og rehabiliteringsindsats for den målgruppe.

I afsnit 1.4 "Snitflader mellem sundheds- og socialområdet" fremgår det, at *Socialstyrelsen har udsendt en central udmelding for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade i november 2014. Indsatserne, som den centrale udmelding retter sig mod, er tidsbestemt til efter udskrivning fra sygehus.*

Den centrale udmelding retter sig mod både højt specialiserede indsatser og tilbud på social- og specialundervisningsområdet, hvilket det kan være relevant at præcisere.

I kapitel 5, hvor inddragelse af personer med erhvervet hjerneskade og pårørende beskrives, er det blandt andet en styrke, at der er fokus på hele familien, herunder børn og unge. Det er ligeledes en styrke, at der nævnes konkrete metoder til både inddragelse og støtte af hele familien.

I kapitel 7 i afsnit om udredning af funktionsevne nævnes en række områder, som en udredning af funktionsevnen bør omfatte. Her savnes, at en udredning af identitet og følelsesmæssige udfordringer også nævnes eksplicit. I Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse "Rehabilitering af voksne med kompleks erhvervet hjerneskade" beskrives, at personer med erhvervet hjerneskade kan opleve ændringer i selvopfattelsen og deraf behov for at redefinere den nye livssituation. Det er derfor væsentligt også at se rehabiliteringsprocessen som en helingsproces, hvor der skabes sammenhæng mellem livet før og efter hjerneskaden.

I kapitel 7, afsnit 7.2 under overskriften 'Faglige indsatser og specifikke kompetencer' nævnes kun audiologopæder, når det gælder, hvem som bør varetage indsatsen i forbindelse med kommunikationsvanskeligheder. Her savnes et fokus på fagpersoner med efteruddannelse indenfor alternativ og supplerende kommunikation, såfremt andre alternative kommunikationsløsninger må tages i brug, fx informations- og kommunikationsteknologi. I Socialstyrelsens forløbsbeskrivelse "Rehabilitering af voksne med kompleks erhvervet hjerneskade" er følgende anbefaling givet i forhold til kommunikation:

"Socialstyrelsen anbefaler, at fagpersoner med særlig viden om alternativ og supplerende kommunikation inddrages i borgerens rehabiliteringsforløb, når hjerneskaden resulterer i komplekse kommunikationsbehov, som ikke kan bedres med genoptrænende tilgange...". Det kan være nødvendigt at inddrage fagpersoner med efteruddannelse indenfor alternativ og supplerende kommunikation, hvilket med fordel kan ske sideløbende med evt. anden sproglig indsats, da der kan være behov for at benytte flere kommunikationsløsninger sideløbende.

I kapitlet om "Kommunen" på publikationens side 44, under overskriften 'Udredning af behov og tilrettelæggelse', beskrives områder, som kommunen kan have behov for at afdække yderligere, når borgeren udskrives, hvilket derfor kan betyde en aktuel og supplerende udredning af borgerens funktionsevne. Her nævnes bl.a. arbejdsmarkedstilknytning, uddannelse, boligforhold samt behov for hjælp og støtte efter serviceloven og/eller lov om specialundervisning for voksne. Det savnes, at også alternativ og supplerende kommunikation nævnes, da gruppen af personer med kommunikationsvanskeligheder som følge af hjerneskaden ofte vil have behov herfor, idet deres sproglige funktionsniveau ændrer sig over tid.

I figur 2 "Aktører ved rehabilitering efter udskrivning" kan det læses som om, at VISO udover social- og specialundervisningsområdet også kan rådgive på sundheds- og beskæftigelsesområdet, hvilket ikke er korrekt. Det skal derfor fremgå tydeligere af figuren, at VISO udelukkende kan rådgive på social- og specialundervisningsområdet.

Venlig hilsen

Sanna Dragholm

Kontorchef, Center for handicap og psykisk sårbarhed

Socialstyrelsen